

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 15ης Νοεμβρίου 2012*

«Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Άρθρα 32 και 33 — Αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων — Έννοια της “αποφάσεως” — Αποτελέσματα μιας δικαστικής αποφάσεως επί της διεθνούς δικαιοδοσίας — Ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας»

Στην υπόθεση C-456/11,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Landgericht Bremen (Γερμανία) με απόφαση της 25ης Αυγούστου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Σεπτεμβρίου 2011, στο πλαίσιο της δίκης

Gothaer Allgemeine Versicherung AG,

ERGO Versicherung AG,

Versicherungskammer Bayern-Versicherungsanstalt des öffentlichen Rechts,

Nürnberger Allgemeine Versicherungs-AG,

Krones AG

κατά

Samskip GmbH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts (εισηγητή), προεδρεύοντα του τρίτου τμήματος, Ε. Juhász, Γ. Αρέστη, J. Malenovský και Τ. von Danwitz, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Υ. Bot

γραμματέας: V. Tourrès, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 4ης Ιουλίου 2012,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— οι Gothaer Allgemeine Versicherung AG, ERGO Versicherung AG, Versicherungskammer Bayern-Versicherungsanstalt des öffentlichen Rechts και Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG, εκπροσωπούμενες από τον Κ. Ramming, Rechtsanwalt,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

- η Krones AG, εκπροσωπούμενη από τους A. Nerz και M. Theisen, Rechtsanwälte, επικουρούμενους από τον R. Geimer, καθηγητή, και C. Wagner, Justiziar,
- η Samskip GmbH, εκπροσωπούμενη από τον O. Hartenstein, Rechtsanwalt,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και τη F. Wannek,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J.-C. Halleux και T. Materne,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Posch,
- η Ελβετική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Klingele,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον W. Bogensberger και την A.-M. Rouchaud-Joët,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 32 και 33 του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 12, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ τεσσάρων γερμανικών ασφαλιστικών εταιριών, και συγκεκριμένα των Gothaer Allgemeine Versicherung AG, ERGO Versicherung AG, Versicherungskammer Bayern-Versicherungsanstalt des öffentlichen Rechts και Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG (στο εξής: οι ασφαλιστές), καθώς και της Krones AG (στο εξής: Krones), γερμανικής εταιρίας η οποία είναι ασφαλισμένη από τις πρώτες, αφενός, και της Samskip GmbH (στο εξής: Samskip), γερμανικής θυγατρικής της εταιρίας Samskip Holding BV, εταιρίας μεταφορών και διοικητικής μέριμνας επί θεμάτων διακινήσεως εμπορευμάτων, η έδρα της οποίας βρίσκεται στις Κάτω Χώρες, η οποία όμως ιδρύθηκε στην Ισλανδία, αφετέρου, με αντικείμενο την εκ μέρους της Samskip παράδοση μιας προς μεταφορά εγκαταστάσεως ζυθοποιίας σε αγοραστή, και συγκεκριμένα στη Cervecería Cuauthemoc Monezum SA (στο εξής: αποδέκτης), μεξικανική επιχείρηση.
- 3 Αντικείμενο της εν λόγω διαφοράς αποτελούν τα υποβληθέντα ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων αιτήματα των ασφαλιστών και της Krones περί αποκαταστάσεως των φερομένων ως προκληθεισών ζημιών στην ανωτέρω εγκατάσταση κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, τη στιγμή κατά την οποία τα βελγικά δικαστήρια, ειδικότερα δε το hof van beroep te Antwerpen (Εφετείο της Αμβέρσας), είχαν ήδη απορρίψει ως απαράδεκτα παρεμφερή αιτήματα τα οποία είχαν προβληθεί ενώπιόν τους με το αιτιολογικό ότι η φορτωτική («Bill of Lading»), η οποία συνεστήθη στις 13 Αυγούστου 2006, ημερομηνία αναλήψεως εκ μέρους της Samskip της υποχρέωσης μεταφοράς της εγκαταστάσεως από την Αμβέρσα (Βέλγιο), περιελάμβανε συμβατική ρήτρα ορίζουσα τα ισλανδικά δικαστήρια ως αρμόδια σε περίπτωση διαφοράς και το ισλανδικό ως εφαρμοστέο επί της συμβάσεως περί μεταφοράς δίκαιο.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

- 4 Η Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στις 30 Οκτωβρίου 2007 και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Κοινότητας με την απόφαση 2009/430/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008 (ΕΕ 2009, L 147, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση του Λουγκάνο), ορίζει στο άρθρο 23, παράγραφος 1, αυτής, η διατύπωση του οποίου ομοιάζει κατά πολύ με εκείνη του άρθρου 17 της Συμβάσεως για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία συνήφθη στο Λουγκάνο στις 16 Σεπτεμβρίου 1988 (ΕΕ L 319, σ. 9), την οποία και αντικατέστησε η πρώτη:

«Αν τα μέρη, από τα οποία ένα τουλάχιστον έχει την κατοικία του στο έδαφος δεσμευόμενου από την παρούσα Σύμβαση κράτους, συμφώνησαν ότι ένα δικαστήριο ή τα δικαστήρια δεσμευόμενου από την παρούσα Σύμβαση κράτους θα δικάζουν τις διαφορές που έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, το δικαστήριο αυτό ή τα δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν διεθνή δικαιοδοσία. Αυτή η δικαιοδοσία είναι αποκλειστική εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν άλλως. Μια τέτοια συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να καταρτισθεί:

- α) [εγγράφως ή προφορικά] με γραπτή επιβεβαίωση· ή
- β) υπό τύπο ανταποκρινόμενο στην πρακτική που έχουν καθιερώσει οι συμβαλλόμενοι στις μεταξύ τους σχέσεις· ή
- γ) στο διεθνές εμπόριο, υπό τύπο ανταποκρινόμενο στις συνήθειες τις οποίες τα μέρη γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν και οι οποίες είναι ευρέως γνωστές σ' αυτού του είδους την εμπορική δραστηριότητα και τηρούνται τακτικά από τους συμβαλλομένους σε συμβάσεις του είδους για το οποίο πρόκειται στη συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα.»

Το δίκαιο της Ένωσης

- 5 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2, 6 και 15 έως 17 του κανονισμού 44/2001 έχουν ως εξής:

«(2) Ορισμένες διαφορές μεταξύ των εθνικών κανόνων για τη δικαιοδοσία και την αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων δυσχεραίνουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Είναι [αναγκαία] η θέσπιση διατάξεων σχετικά με την ενοποίηση των κανόνων σύγκρουσης δικαιοδοσίας στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις καθώς και σχετικά με την απλούστευση των διατυπώσεων για την ταχεία και απλή αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων κρατών μελών που δεσμεύονται από τον ανά χείρας κανονισμό.

[...]

(6) Για να επιτευχθεί ο στόχος της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, είναι αναγκαίο και ενδεδειγμένο οι κανόνες σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων να καθορίζονται από δεσμευτικό και άμεσα εφαρμοστέο κοινοτικό νομοθέτημα.

[...]

(15) Για λόγους αρμονικής απονομής της δικαιοσύνης θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα παράλληλης εκδίκασης μιας υπόθεσης και να αποφεύγεται η έκδοση ασυμβιβάστων αποφάσεων σε δύο κράτη μέλη. Πρέπει να προβλεφθεί σαφής και αποτελεσματικός μηχανισμός για την επίλυση των περιπτώσεων εκκρεμοδικίας και συνάφειας και για την αποφυγή προβλημάτων που

απορρέουν από τις διαφοροποιήσεις στα κράτη μέλη ως προς την ημερομηνία κατά την οποία μια υπόθεση θεωρείται ότι εκκρεμεί. Για τους σκοπούς του ανά χείρας κανονισμού πρέπει να καθοριστεί η ημερομηνία αυτή αυτοτελώς.

(16) Η αμοιβαία εμπιστοσύνη στην απονομή της δικαιοσύνης δικαιολογεί την αυτόματη αναγνώριση των αποφάσεων που εκδίδονται σε κράτος μέλος, χωρίς να απαιτείται καμία διαδικασία, εκτός σε περίπτωση αμφισβήτησης.

(17) Η προαναφερόμενη αμοιβαία εμπιστοσύνη απαιτεί αποτελεσματικότητα και ταχύτητα της διαδικασίας με την οποία κηρύσσεται εκτελεστή σε κράτος μέλος απόφαση που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος. Για τον σκοπό αυτό μια απόφαση θα πρέπει να κηρύσσεται εκτελεστή κατά τρόπο οιονεί αυτόματο, μετά από απλό τυπικό έλεγχο των υποβαλλομένων εγγράφων, χωρίς να έχει το δικαστήριο τη δυνατότητα να προβάλλει αυτεπαγγέλτως έναν από τους λόγους μη εκτέλεσης που προβλέπονται από τον ανά χείρας κανονισμό.»

6 Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, πανομοιότυπο κατ' ουσίαν προς το άρθρο 23, παράγραφος 1, της προπαρατεθείσας στη σκέψη 4 της παρούσας αποφάσεως Συμβάσεως του Λουγκάνο:

«Αν τα μέρη, από τα οποία ένα τουλάχιστον έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους, συμφώνησαν ότι ένα δικαστήριο ή τα δικαστήρια κράτους μέλους θα δικάζουν τις διαφορές που έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, το δικαστήριο αυτό ή τα δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν διεθνή δικαιοδοσία. Αυτή η δικαιοδοσία είναι αποκλειστική εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν άλλως. Μια τέτοια συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να καταρτισθεί:

α) είτε [εγγράφως είτε προφορικώς] με γραπτή επιβεβαίωση· [...]

β) είτε υπό τύπο ανταποκρινόμενο στην πρακτική που έχουν καθιερώσει οι συμβαλλόμενοι στις μεταξύ τους σχέσεις· [...]

γ) είτε, στο διεθνές εμπόριο, υπό τύπο ανταποκρινόμενο στις συνήθειες τις οποίες τα μέρη γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν και οι οποίες είναι ευρέως γνωστές σ' αυτού του είδους την εμπορική δραστηριότητα και τηρούνται τακτικά από τους συμβαλλομένους σε συμβάσεις του είδους για το οποίο πρόκειται στη συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα.»

7 Το άρθρο 32 του ιδίου κανονισμού ορίζει:

«Ως απόφαση, κατά την έννοια του παρόντα κανονισμού, νοείται κάθε απόφαση εκδιδόμενη από δικαστήριο κράτους μέλους, οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση, διαταγή, διαταγή εκτελέσεως, καθώς και ο καθορισμός της δικαστικής δαπάνης από τον γραμματέα.»

8 Το άρθρο 33 του κανονισμού 44/2001 είναι διατυπωμένο ως εξής:

«1. Απόφαση που εκδίδεται σε κράτος μέλος αναγνωρίζεται στα λοιπά κράτη μέλη χωρίς ιδιαίτερη διαδικασία. 2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, κάθε ενδιαφερόμενος που επικαλείται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση μπορεί να ζητήσει, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στα τμήματα 2 και 3 του παρόντος κεφαλαίου, να διαπιστωθεί ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί. 3. Αν η επίκληση της αναγνώρισης γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.»

9 Κατά το άρθρο 34 του ιδίου κανονισμού:

«Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

- 1) αν η αναγνώριση αντίκειται προφανώς στη δημόσια τάξη του κράτους αναγνώρισεως·
- 2) αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως ενώ μπορούσε να το πράξει·
- 3) αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ιδίων διαδικών στο κράτος αναγνώρισεως.
- 4) αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε προγενέστερα μεταξύ των ιδίων διαδικών και με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος, εφόσον η προγενέστερη αυτή απόφαση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή της στο κράτος αναγνώρισεως.»

10 Το άρθρο 35 του κανονισμού 44/2001 προβλέπει:

«1. Απόφαση δεν αναγνωρίζεται, επίσης, αν έχουν παραβιασθεί οι διατάξεις των τμημάτων 3, 4 και 6 του κεφαλαίου II, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72.

2. Κατά τον έλεγχο των βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, η αρχή ενώπιον της οποίας ζητείται η αναγνώριση δεσμεύεται από τις πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες το δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως έχει θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του.

3. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της πρώτης παραγράφου, δεν ερευνάται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως. Οι σχετικοί με τη διεθνή δικαιοδοσία κανόνες δεν αφορούν τη δημόσια τάξη [κατά] την έννοια του άρθρου 34, σημείο 1.»

11 Κατά το άρθρο 36 του κανονισμού 44/2001:

«Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της αλλοδαπής αποφάσεως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

12 Η Krones πώλησε το 2006 στον αποδέκτη εγκατάσταση ζυθοποιίας. Ανέθεσε στη Samskip την οργάνωση και πραγματοποίηση της μεταφοράς της εν λόγω εγκαταστάσεως από την Αμβέρσα στην Γουαδαλαχάρα (Μεξικό) μέσω Αλταμίρα, πόλεως κείμενης επίσης στο Μεξικό.

13 Η αποστολή, η οποία αποτελούνταν από εμπορευματοκιβώτια και ειδικές κατασκευές μεταφοράς, παραδόθηκε στη Samskip στις 13 Αυγούστου 2006. Η τελευταία κατήρτισε αυθημερόν τη φορτωτική με την οποία ορίζονταν η Krones ως αποστολέας («shipper»), ο αποδέκτης ως παραλήπτης («consignee»), η Αμβέρσα ως λιμένας φορτώσεως και η Αλταμίρα ως λιμένας προορισμού. Στο σημείο 2 των αναγραφόμενων στο οπισθόφυλλο του εν λόγω εγγράφου γραπτών όρων («Endorsements») ορίζεται:

«Δικαιοδοσία. Οποιαδήποτε διαφορά ανακύψει ως συνέπεια της παρούσας φορτωτικής θα επιλυθεί στην Ισλανδία βάσει του ισλανδικού δικαίου.»

- 14 Σύμφωνα με τις νυν εκκαλούσες της κύριας δίκης, το φορτίο υπέστη ζημίες κατά τη διάρκεια της θαλάσσιας μεταφοράς, ενώ ένα μέρος του υπέστη επίσης ζημίες κατά τη χερσαία μεταφορά του από την Αλταμίρα στη Γουαδαλαχάρα. Η Krones εκχώρησε τις αξιώσεις της –ισοδυναμούσες με τη μέγιστη ευθύνη δυνάμει του ναυτικού δικαίου των δύο ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων, αξίας 235 666,46 ευρώ– στους ασφαλιστές κατά το αναλογούν σε αυτούς ποσοστό επιμερισμού του κινδύνου. Ο αποδέκτης εκχώρησε επίσης στους ασφαλιστές τις απορρέουσες από τη φορτωτική αξιώσεις του κατά το αναλογούν σε αυτούς ποσοστό επιμερισμού του κινδύνου.
- 15 Ο αποδέκτης και οι ασφαλιστές προσέφυγαν ενώπιον των βελγικών δικαστηρίων ασκώντας στις 30 Αυγούστου 2007 αγωγή και καλώντας τη Samskip να εμφανιστεί στις 16 Οκτωβρίου 2007 ενώπιον του rechtbank van koophandel te Antwerpen (εμποροδικείο της Αμβέρσας). Το εν λόγω δικαστήριο εξέδωσε απόφαση υπέρ των ασφαλιστών και του αποδέκτη, πλην όμως το hof van beroep (Εφετείο της Αμβέρσας) μεταρρύθμισε την ανωτέρω απόφαση με την από 5 Οκτωβρίου 2009 απόφασή του, κρίνοντας εαυτό «αναρμόδιο».
- 16 Σύμφωνα με το σκεπτικό της αποφάσεώς του, το hof van beroep te Antwerpen έκρινε ότι ο αποδέκτης δεν νομιμοποιούνταν, δυνάμει της συμβάσεως περί μεταφοράς, να ασκήσει την αγωγή. Βεβαίως, οι ασφαλιστές νομιμοποιούνταν ενεργητικώς ως διάδοχοι επί των δικαιωμάτων της Krones, δεσμεύονταν όμως από την περιλαμβανόμενη στη φορτωτική ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας. Δυνάμει του σημείου 2 των ανωτέρω ρητρών, τα ισλανδικά δικαστήρια ήσαν αποκλειστικά αρμόδια να επιληφθούν τυχόν διαφορών σχετικά με τη σύμβαση περί μεταφοράς, λόγο για τον οποίο τα βελγικά δικαστήρια ήσαν αναρμόδια. Η ανωτέρω δικαστική απόφαση κατέστη τελεσίδικη.
- 17 Κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2010, οι ασφαλιστές άσκησαν ενώπιον του Landgericht Bremen αγωγές αποζημιώσεως κατά της Samskip, ενώ η Krones άσκησε αγωγή αποζημιώσεως κατά της τελευταίας ενώπιον του Landgericht Landshut. Με διάταξη της 3ης Ιουνίου 2011, το Landgericht Landshut παρέπεμψε τη διαφορά στο αιτούν δικαστήριο.
- 18 Το Landgericht Bremen υπογραμμίζει ότι, κατά την άποψη της Samskip, οι αγωγές είναι απαράδεκτες καθόσον η απόφαση του hof van beroep te Antwerpen παράγει έννομα αποτελέσματα όχι μόνον όσον αφορά την έλλειψη αρμοδιότητας των βελγικών δικαστηρίων αλλά και όσον αφορά τη διαπίστωση της αρμοδιότητας των ισλανδικών δικαστηρίων σύμφωνα με όσα παρατίθενται στο σκεπτικό της ίδιας αποφάσεως. Συγκεκριμένα, η Samskip εκτιμά ότι, δυνάμει των άρθρων 32 και 33 του κανονισμού 44/2001, η εν λόγω δικαστική απόφαση δεσμεύει το αιτούν δικαστήριο.
- 19 Οι ασφαλιστές και η Krones εκτιμούν ότι η απόφαση του hof van beroep te Antwerpen επάγεται ενδεχομένως δεσμευτικό αποτέλεσμα το πολύ όσον αφορά τη διαπίστωση ότι τα βελγικά δικαστήρια είναι αναρμόδια. Εντούτοις, η ανωτέρω δικαστική απόφαση δεν επάγεται άλλο αποτέλεσμα, ιδίως όσον αφορά την έλλειψη αρμοδιότητας των δικαστηρίων των κρατών μελών πλην του Βασιλείου του Βελγίου λόγω της φερόμενης αρμοδιότητας των ισλανδικών δικαστηρίων.
- 20 Παραπέμποντας στη γερμανική θεωρία, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η απόφαση του hof van beroep te Antwerpen είναι «απόφαση επί του παραδεκτού» («Prozessurteil»), απορριπτική της αγωγής ως απαράδεκτης, δεδομένου ότι δεν πληρούνται οι απαιτούμενες για την έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας προϋποθέσεις. Παρόμοιες αλλοδαπές αποφάσεις δικαστηρίων δεν μπορούν, στην πλειονότητά τους, να αναγνωρίζονται στη Γερμανία. Υπό την έννοια αυτή, διερωτάται αν οφείλει να αναγνωρίσει την ανωτέρω δικαστική απόφαση και αν, ενδεχομένως, η έκταση εφαρμογής μιας τέτοιας αναγνωρίσεως επεκτείνεται και στο σκεπτικό της αποφάσεως.

21 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Landgericht Bremen ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1. Έχουν τα άρθρα 32 και 33 του κανονισμού 44/2001 την έννοια ότι ο όρος “απόφαση” περιλαμβάνει κατ’ αρχήν και αποφάσεις οι οποίες εξαντλούνται στη διαπίστωση ότι δεν συντρέχουν οι όροι του παραδεκτού (αποφάσεις επί του παραδεκτού);
2. Έχουν τα άρθρα 32 και 33 του κανονισμού 44/2001 την έννοια ότι ο όρος “απόφαση” του κανονισμού 44/2001 περιλαμβάνει και τις αποφάσεις περί περατώσεως της δίκης, με τις οποίες κρίνεται ότι το δικαστήριο στερείται διεθνούς δικαιοδοσίας βάσει ρήτρας περί παρεκτάσεως της δικαιοδοσίας;
3. Έχουν τα άρθρα 32 και 33 του κανονισμού 44/2001, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την αρχή της αναγνώρισης (απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 1988, 145/86, Hoffmann, Συλλογή 1988, σ. 645), την έννοια ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να αναγνωρίζει τις αποφάσεις των δικαστηρίων άλλων κρατών μελών σχετικά με το κύρος ρήτρας περί παρεκτάσεως που συμφώνησαν οι διάδικοι, στις περιπτώσεις που, δυνάμει του εθνικού δικαίου του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, η κρίση σχετικά με το κύρος της συμφωνίας παρεκτάσεως καθίσταται τελεσίδικη, ακόμη και αν η σχετική κρίση συνιστά τμήμα αποφάσεως επί του παραδεκτού, η οποία απορρίπτει την αγωγή;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος

- 22 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα, τα οποία επιβάλλεται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατά βάση αν το άρθρο 32 του κανονισμού 44/2001 έχει την έννοια ότι καταλαμβάνει απόφαση με την οποία δικαιοδοτικό όργανο κράτους μέλους αποφαινεται ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία η σχετική δικαστική απόφαση θα χαρακτηριζόταν ως «απόφαση επί του παραδεκτού» βάσει του δικαίου άλλου κράτους μέλους.
- 23 Προκαταρκτικώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 32 του κανονισμού 44/2001, η έννοια της «αποφάσεως» καταλαμβάνει «κάθε» απόφαση εκδοθείσα από δικαστήριο κράτους μέλους, χωρίς καμία διάκριση λόγω του περιεχομένου της, όπερ επάγεται, κατ’ αρχήν, ότι η έννοια αυτή καταλαμβάνει και απόφαση με την οποία το δικαστήριο κράτους μέλους αποφαινεται ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας.
- 24 Άλλωστε, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι το άρθρο 25 της οικείας Συμβάσεως, η εκ μέρους του ερμηνεία του οποίου ισχύει, κατ’ αρχήν, και για την αντίστοιχη διάταξη του κανονισμού 44/2001 (βλ., συναφώς, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2011, C-406/09, Realchemie Nederland, Συλλογή 2011, σ. I-9773, σκέψη 38), ήτοι το άρθρο 32 του εν λόγω κανονισμού, δεν περιορίζεται στις αποφάσεις περί εν όλω ή εν μέρει περατώσεως της δίκης, αλλά καταλαμβάνει και τις προδικαστικές αποφάσεις ή όσες διατάσσουν προσωρινά ή συντηρητικά μέτρα (απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-39/02, Mærsk Olie & Gas, Συλλογή 2004, σ. I-9657, σκέψη 46).
- 25 Κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνεύονται αυτοτελώς, λαμβανομένων υπόψη του συστήματος και των σκοπών του (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 13ης Ιουλίου 2006, C-103/05, Reisch Montage, Συλλογή 2006, σ. I-6827, σκέψη 29, της 23ης Απριλίου 2009, C-167/08, Draka NK Cables κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-3477, σκέψη 19, και της 16ης Ιουλίου 2009, C-189/08, Zuid-Chemie, Συλλογή 2009, σ. I-6917, σκέψη 17).

- 26 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη του 2, ένας από τους στόχους του κανονισμού 44/2001 είναι η «απλούστευση των διατυπώσεων για την ταχεία και απλή αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων κρατών μελών» τα οποία δεσμεύονται από τον κανονισμό, όπερ συνηγορεί και υπέρ μιας ερμηνείας της εννοίας «απόφαση», χωρίς να λαμβάνεται ο αποδιδόμενος από το δίκαιο κράτους μέλους χαρακτηρισμός σε πράξη εκδοθείσα από εθνικό δικαιοδοτικό όργανο, είτε πρόκειται για το κράτος μέλος προελεύσεως είτε για το κράτος μέλος αναγνώρισεως. Πράγματι, τυχόν ερμηνεία της εν λόγω εννοίας βάσει των ιδιομορφιών κάθε εθνικού δικαίου θα συνιστούσε σημαντικό εμπόδιο στην επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.
- 27 Εξάλλου, στην αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 44/2001 γίνεται λόγος για τον στόχο «της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις». Ένας τέτοιος στόχος καθιστά εκ φύσεως επιτακτική την ανάγκη ερμηνείας της κατά το άρθρο 32 του κανονισμού 44/2001 εννοίας «απόφαση», η οποία καταλαμβάνει και αποφάσεις με τις οποίες δικαιοδοτικό όργανο κράτους μέλους αποφαινεται ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας. Πράγματι, η μη αναγνώριση τέτοιων αποφάσεων θα μπορούσε να θίξει σοβαρά την ελεύθερη κυκλοφορία των δικαστικών αποφάσεων.
- 28 Ως προς το θεσπισθέν με τον κανονισμό 44/2001 σύστημα, με τις αιτιολογικές σκέψεις του 16 και 17 υπογραμμίζεται η σπουδαιότητα της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών όσον αφορά την αναγνώριση και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, ώστε να εικάζεται ότι η εν λόγω έννοια δεν ερμηνεύεται συσταλτικώς προκειμένου να αποφεύγονται, μεταξύ άλλων, διαφορές ως προς το αν υφίσταται «απόφαση».
- 29 Θα θιγόταν η εν λόγω αμοιβαία εμπιστοσύνη αν δικαστήριο κράτους μέλους μπορούσε να αρνηθεί την αναγνώριση αποφάσεως με την οποία δικαστήριο άλλου κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας. Η αποδοχή της απόψεως ότι δικαστήριο κράτους μέλους δύναται να αρνείται την αναγνώριση μιας τέτοιας αποφάσεως θα προσέκρουε στο θεσπισθέν με τον κανονισμό 44/2001 σύστημα, καθόσον παρόμοια άρνηση θα ήταν δυνατόν να θίξει την αποτελεσματική λειτουργία των εξαγγελόμενων στο κεφάλαιο II του εν λόγω κανονισμού κανόνων οι οποίοι αφορούν την κατανομή της αρμοδιότητας μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών.
- 30 Όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 49 και 50 των προτάσεών του, τυχόν περιοριστική ερμηνεία της κατά το άρθρο 32 του κανονισμού 44/2001 εννοίας «απόφαση» προσκρούει στις διατάξεις των άρθρων 33 έως 35 αυτού. Πράγματι, το άρθρο 33 εξαγγέλλει την αρχή ότι οι αποφάσεις πρέπει να αναγνωρίζονται, ενώ τα άρθρα 34 και 35 προβλέπουν εξαιρέσεις από την ανωτέρω αρχή, οι οποίες πρέπει, επομένως, να ερμηνεύονται συσταλτικώς. Άλλωστε, το άρθρο 35, παράγραφος 3, ορίζει ότι δεν μπορεί να ερευνάται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως, ενώ το κριτήριο περί δημόσιας τάξεως δεν μπορεί να εφαρμόζεται επί των σχετικών με τη διεθνή δικαιοδοσία κανόνων.
- 31 Υπογραμμίζεται ότι τυχόν περιοριστική ερμηνεία της εννοίας της αποφάσεως θα είχε ως συνέπεια τη δημιουργία μιας κατηγορίας πράξεων εκδιδόμενων από δικαιοδοτικά όργανα μη απαριθμούμενης μεταξύ των παρατιθέμενων περιοριστικώς στα άρθρα 34 και 35 του κανονισμού 44/2001 εξαιρέσεων, πράξεων οι οποίες δεν θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως «αποφάσεις» κατά το άρθρο 32 και τα δικαστήρια των άλλων κρατών μελών δεν θα ήταν υποχρεωμένα να τις αναγνωρίσουν. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ύπαρξη μιας τέτοιας κατηγορίας πράξεων, συμπεριλαμβανομένων ιδίως εκείνων με τις οποίες συγκεκριμένο δικαστήριο άλλου κράτους μέλους θα αποφαινόταν ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, θα ήταν ασυμβίβαστη με το θεσπισθέν στα άρθρα 33 έως 35 του κανονισμού 44/2001 σύστημα, το οποίο ευνοεί την άνευ εμποδίων αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και αποκλείει τον έλεγχο της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως από εκείνα του κράτους μέλους αναγνώρισεως.

- 32 Υπό το φως του συνόλου των προηγηθεισών σκέψεων, στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα επιβάλλεται να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 32 του κανονισμού 44/2001 έχει την έννοια ότι καταλαμβάνει και απόφαση με την οποία το δικαστήριο κράτους μέλους αποφαινεται ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό μιας τέτοιας πράξεως βάσει του δικαίου άλλου κράτους μέλους.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 33 Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατά βάση αν τα άρθρα 32 και 33 του κανονισμού 44/2001 έχουν την έννοια ότι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ζητείται η αναγνώριση αποφάσεως με την οποία το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, δεσμεύεται από την αφορώσα την εγκυρότητα της εν λόγω ρήτρας διαπίστωση η οποία απαντά στο σκεπτικό τελεσίδικης δικαστικής αποφάσεως περί απαραδέκτου του ασκηθέντος μέσου παροχής ένδικης προστασίας.
- 34 Όπως έχει υπενθυμίσει το Δικαστήριο, αναφερόμενο στην έκθεση την οποία συνέταξε ο P. Jenard αναφορικά με τη Σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1986, C 298, σ. 29, στο εξής: έκθεση Jenard), «η αναγνώριση πρέπει να έχει ως συνέπεια να προσδίδει στις αποφάσεις το κύρος και την αποτελεσματικότητα που απολαύουν στο κράτος εκδόσεώς τους» (προπαρατεθείσα απόφαση Hoffmann, σκέψη 10). Επομένως, αλλοδαπή απόφαση που έχει αναγνωριστεί δυνάμει του άρθρου 33 του κανονισμού 44/2001 πρέπει, κατ' αρχήν, να αναπτύσσει στο κράτος αναγνωρίσεως τις ίδιες έννομες συνέπειες με εκείνες που αναπτύσσει στο κράτος εκδόσεώς της (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Hoffmann, σκέψη 11).
- 35 Επιπλέον, όπως ήδη έχει υπομνηστεί στη σκέψη 28 της παρούσας αποφάσεως, η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστηρίων αποτελεί το υπόβαθρο του θεσπισθέντος με τον κανονισμό 44/2001 συστήματος. Πράγματι, όπως υπογράμμισε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 73 των προτάσεών του, επιβάλλεται υψηλός βαθμός αμοιβαίας εμπιστοσύνης κατά μείζονα λόγο όταν τα δικαστήρια των κρατών μελών καλούνται να εφαρμόσουν κοινούς κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας. Στο μέτρο αυτό, οι περί τη δικαιοδοσία κανόνες καθώς και οι αφορώντες την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων κανόνες, οι οποίοι απαντούν στον κανονισμό 44/2001, δεν συνιστούν δύο χωριστά και αυτοτελή σύνολα κανόνων, αλλά έχουν στενή σχέση μεταξύ τους (απόφαση της 21ης Ιουνίου 2012, C-514/10, Wolf Naturprodukte, σκέψη 25). Ένας τέτοιος δεσμός είναι εκείνος ο οποίος, αφενός, δικαιολογεί τον απλοποιημένο μηχανισμό αναγνωρίσεως και εκτελέσεως του άρθρου 33, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, κατά τον οποίο οι εκδοθείσες σε κράτος μέλος αποφάσεις αναγνωρίζονται, κατ' αρχήν, στα λοιπά κράτη μέλη και ο οποίος, αφετέρου, επάγεται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, την έλλειψη ελέγχου της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους εκδόσεως της αποφάσεως (βλ., συναφώς, γνωμοδότηση 1/03 της 7ης Φεβρουαρίου 2006, Συλλογή 2006, σ. I-1145, σκέψη 163).
- 36 Ασφαλώς, στο πλαίσιο της υποθέσεως της κυρίας δίκης, το άρθρο 23 του κανονισμού 44/2001, το οποίο αφορά τη συμβατική παρέκταση δικαιοδοσίας, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής δεδομένου ότι με την επίδικη ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας αναγνωρίζονται ως αρμόδια τα δικαστήρια της Δημοκρατίας της Ισλανδίας η οποία δεν αποτελεί κράτος μέλος. Εντούτοις, όπως υπογράμμισε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 76 των προτάσεών του, η Σύμβαση του Λουγκάνο, συμβαλλόμενο μέρος της οποίας δεν είναι η Δημοκρατία της Ισλανδίας, εμπεριέχει ισοδύναμη προς εκείνη του άρθρου 23 του ανωτέρω κανονισμού διάταξη, ήτοι τη διάταξη του άρθρου 23 αυτής. Στο μέτρο κατά το οποίο δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως διαπίστωσε την εγκυρότητα μιας τέτοιας ρήτρας περί απονομής δικαιοδοσίας, στο πλαίσιο του ελέγχου της δικής του διεθνούς δικαιοδοσίας,

θα αντέκειτο προς την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, κατά την απονομή της δικαιοσύνης εντός της Ένωσης, το να εξετάσει εκ νέου το ίδιο ζήτημα της εγκυρότητας δικαστήριο του κράτους μέλους αναγνωρίσεως.

- 37 Εξάλλου, όπως προκύπτει από το άρθρο 36 του κανονισμού 44/2001, αποκλείεται «η επί της ουσίας αναθεώρηση» της αποφάσεως του κράτους μέλους εκδόσεως, σύμφωνα με την ανωτέρω αρχή περί αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Πράγματι, κατά την έκθεση Jenard (σ. 74) «[η] έλλειψη [αναθεωρήσεως επί της ουσίας] επιβάλλει πλήρη εμπιστοσύνη στο δικαστήριο του κράτους εκδόσεως της αποφάσεως· η εμπιστοσύνη αυτή όσον αφορά το βάσιμο της δικαστικής αποφάσεως πρέπει φυσιολογικά να επεκτείνεται και στην εφαρμογή των [εναρμονισμένων] κανόνων δικαιοδοσίας [...] από το δικαστήριο».
- 38 Το να γίνεται δεκτό ότι το δικαστήριο κράτους μέλους αναγνωρίσεως έχει τη δυνατότητα να κρίνει άκυρη τη ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας την οποία το δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως αναγνώρισε ως έγκυρη θα προσέκρουε στην εν λόγω απαγόρευση της αναθεωρήσεως της αποφάσεως επί της ουσίας, ιδίως υπό περιστάσεις υπό τις οποίες το τελευταίο αυτό δικαστήριο θα ήταν δυνατόν να κρίνει ότι είναι αρμόδιο ελλείψει της ανωτέρω ρήτρας. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, μια τέτοια διαπίστωση εκ μέρους του δικαστηρίου του κράτους μέλους αναγνωρίσεως θα έθετε υπό αμφισβήτηση όχι μόνο την ενδιάμεση κρίση του δικαστηρίου του κράτους μέλους προελεύσεως ως προς την εγκυρότητα της ρήτρας περί απονομής δικαιοδοσίας αλλά και της αποφάσεως του εν λόγω δικαστηρίου με την οποία τούτο κρίνει εαυτό αναρμόδιο να επιληφθεί.
- 39 Όπως υπογράμμισε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 82 των προτάσεών του, η απαγόρευση του ελέγχου της διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαστηρίου του κράτους μέλους προελεύσεως συνεπάγεται κατ' ανάγκη τον περιορισμό της εξουσίας του δικαστηρίου του κράτους μέλους προς ο η αίτηση αναγνωρίσεως να διαπιστώσει τη δική του δικαιοδοσία στο μέτρο κατά το οποίο το τελευταίο δεσμεύεται από την απόφαση του δικαστηρίου του κράτους μέλους προελεύσεως. Η υποχρέωση περί ομοιομορφίας εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης προϋποθέτει ότι ο εν λόγω περιορισμός προσδιορίζεται επακριβώς σε επίπεδο της Ένωσης και ότι τούτο δεν εξαρτάται από τους αφορώντες την ισχύ του δεδικασμένου διαφορετικούς εθνικούς κανόνες.
- 40 Η έννοια του δεδικασμένου κατά το δίκαιο της Ένωσης δεν εστιάζεται αποκλειστικώς στο διατακτικό της επίδικης δικαστικής αποφάσεως, αλλά επεκτείνεται και στο σκεπτικό της το οποίο αποτελεί το αναγκαίο υπόβαθρο του διατακτικού της και συνιστά ως εκ τούτου αναπόσπαστο μέρος αυτού [βλ., ιδίως, αποφάσεις της 1ης Ιουνίου 2006, C-442/03 P και C-71/03 P, P & O European Ferries (Vizcaya) και Diputación Foral de Vizcaya κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-4845, σκέψη 44, και της 19ης Απριλίου 2012, C-221/10 P, Artogodan κατά Επιτροπής, σκέψη 87]. Λαμβανομένου υπόψη ότι, όπως υπογραμμίστηκε ανωτέρω στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, οι κοινοί κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας τους οποίους εφαρμόζουν τα δικαστήρια των κρατών μελών απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης, ειδικότερα δε από τον κανονισμό 44/2001 και από την προμνησθείσα στη σκέψη 39 της ίδιας αποφάσεως ανάγκη περί ομοιομορφίας, η έννοια της ισχύος του δεδικασμένου κατά το δίκαιο της Ένωσης ασκεί επιρροή ως προς τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων τα οποία παράγει απόφαση με την οποία το δικαστήριο κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας.
- 41 Υπό την έννοια αυτή, απόφαση με την οποία το δικαστήριο κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, με το αιτιολογικό ότι η εν λόγω ρήτρα είναι έγκυρη, δεσμεύει τα δικαστήρια των λοιπών κρατών μελών τόσο όσον αφορά την απόφαση περί ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας του εν λόγω δικαστηρίου, η οποία εμπεριέχεται στο διατακτικό της αποφάσεώς του, όσο και όσον αφορά τη διαπίστωση ως προς την εγκυρότητα της ρήτρας, την οποία εμπεριέχει το σκεπτικό της, το οποίο και συνιστά το αναγκαίο υπόβαθρο του συγκεκριμένου διατακτικού.

- 42 Εξάλλου, η κρίση αυτή δεν αναιρείται από την προβληθείσα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας επιχειρηματολογία, ιδίως όσον αφορά το θεμέλιο της σκέψης 66 της αποφάσεως της 28ης Απριλίου 2009 στην υπόθεση C-420/07, Αποστολίδης (Συλλογή 2009, σ. I-3571), σύμφωνα με την οποία ουδείς λόγος συντρέχει να προσδίδονται σε δικαστικές αποφάσεις, κατά την εκτέλεσή τους, ιδιότητες που στερούνται κατά το εθνικό δίκαιο των εμπλεκόμενων κρατών μελών. Πράγματι, η αναγνώριση των αποφάσεων των δικαστηρίων των κρατών μελών τα οποία αποφαίνονται ότι στερούνται αρμοδιότητας δυνάμει του κανονισμού 44/2001, οι οποίες λαμβάνονται, όπως ήδη έχει τονιστεί στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, κατ' εφαρμογή προβλεπόμενων από το δίκαιο της Ένωσης κοινών κανόνων περί διεθνούς δικαιοδοσίας, υπακούει σε ίδιο καθεστώς, όπως αυτό έχει περιγραφεί ανωτέρω στις σκέψεις 39 έως 41 της παρούσας αποφάσεως.
- 43 Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι η απάντηση που προσθήκει στο τρίτο ερώτημα είναι ότι τα άρθρα 32 και 33 του κανονισμού 44/2001 έχουν την έννοια ότι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ζητείται η αναγνώριση αποφάσεως με την οποία το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, δεσμεύεται από την αφορώσα την εγκυρότητα της εν λόγω ρήτρας διαπίστωση, η οποία απαντά στο σκεπτικό τελεσίδικης δικαστικής αποφάσεως περί απαραδέκτου του ασκηθέντος μέσου παροχής ένδικης προστασίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 44 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πέραν των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι καταλαμβάνει και απόφαση με την οποία το δικαστήριο κράτους μέλους αποφαινεται ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό μιας τέτοιας πράξεως βάσει του δικαίου άλλου κράτους μέλους.
- 2) Τα άρθρα 32 και 33 του κανονισμού 44/2001 έχουν την έννοια ότι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ζητείται η αναγνώριση αποφάσεως με την οποία το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, δεσμεύεται από την αφορώσα την εγκυρότητα της εν λόγω ρήτρας διαπίστωση, η οποία απαντά στο σκεπτικό τελεσίδικης δικαστικής αποφάσεως περί απαραδέκτου του ασκηθέντος μέσου παροχής ένδικης προστασίας.

(υπογραφές)